

DAVKI

Dohodki in obdavčitve

Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je dohodek, ki je pridobljen z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu.

mag. Martin Nose, KGZS

martin.nose@kgzs.si

V skladu z Zakonom o dohodnini se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin in je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Prav tako šteje pridelava posebnih kultur, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in evidentirana pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Ne smemo pozabiti na čebelarstvo, določeno s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka, vezano na panje, evidentirane v registru čebelnjakov, in na pridelavo na kmetijskih in gozdnih zemljiščih zunaj Slovenije.

Kmečko gospodinjstvo je opredeljeno kot skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, ki so na dan 30. junija v davčnem letu evidentirani na istem naslovu in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 evrov.

Kaj sodi v skupni dohodek

V skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se všttevajo potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih (katastrski dohodek kmetijskih zemljišč, katastrski dohodek gozdnih zemljišč, katastrski dohodek posebnih kultur, katastrski dohodek vina), potencialni tržni dohodki od pridelave v panjih in drugi dohodki, kot so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju: kmetijske subvencije).

Kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo se šteje tudi dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih

in gozdarskih pridelkov, ki se štejejo za pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in je oproščen dohodnine.

Davčni organ zavezancem za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izda odločbo o odmeri obveznosti iz kmetijstva za davčno leto. V odločbi se odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj ter obvesti zavezanca za dohodnino o davčni osnovi od prejetih kmetijskih subvencij in med letom plačani predhodni akontaciji dohodnine iz tega naslova, ki mu pripada v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

Kdo so zavezanci

Zavezanec za dohodnino od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj je vsak posamezni član kmečkega gospodinjstva, in sicer za katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč v RS, ki jih ima pravico uporabljati, in od pavšalne ocene dohodka na panj za čebelje panje, ki jih ima v uporabi.

Zavezanci za dohodnino od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč izven RS od pridelave posebnih kultur, od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja ter od drugih dohodkov v zvezi z OKGD so vsi člani kmečkega gospodinjstva, za katere zakon določa, da se zanje šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, in sicer v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

Katastrski dohodek za kmetijska zemljišča se izračuna v evrih na hektar glede na bonitetni razred, medtem ko se katastrski dohodek za gozdna zemljišča izračuna v evrih na hektar glede na rastiščni koeficient in boniteto. Skupni katastrski dohodek parcele gozdnega zemljišča je seštevek katastrskega dohodka, izračunanega ob upoštevanju rastiščnega koeficienta in katastrskega dohodka, izračunanega ob upoštevanju bonitete zemljišča. Zneski katastrskih dohodkov so objavljeni v Uredbi o določitvi lestvic katastrskega dohodka, pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in območij posebnih režimov za kmetovanje in gospodarjenje z gozdovi za obdobje 2020–2022 - Uredba o lestvici KD (Uradni list RS, št. 39/19) in se vodijo v zemljiškem katastru.

Lestvica katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča na hektar za leto 2020, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po ZUKD-2, znaša (v evri/ha)

Boniteta	Kmetijsko zemljišče brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe, trajne rastline na njivskih površinah, matičnjak, plantaža gozdnega drevja	Vinograd	Hmeljišče	Intenzivni sadovnjak, ostali trajni nasad	Oljčnik
1–10	17,26	213,61	460,19	846,79	129,22
11–20	43,16	226,97	488,95	899,71	137,29
21–30	69,05	238,98	514,84	947,35	144,56
31–40	82,00	249,66	537,85	989,69	151,02
41–50	86,31	259,01	557,98	1.026,73	156,68
51–60	90,63	267,02	575,24	1.058,49	161,52
61–70	94,95	275,03	592,50	1.090,24	166,37
71–80	99,26	281,70	606,88	1.116,70	170,41
81–90	103,58	287,04	618,38	1.137,87	173,64
91–100	107,89	291,05	627,01	1.153,75	176,06

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča za leto 2020 glede na rastiščni koeficient, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po ZUKD-2, znaša (v evrih/ha)

Rastiščni koeficient	KD v evrih na hektar
1	0,25
2–3	7,50
4–5	14,99
6–7	21,24
8–9	24,98
10–11	28,73
12–13	34,98
14–15	42,47
16–17	49,97

Lestvica katastrskega dohodka za gozdna zemljišča za leto 2020 glede na boniteto, kjer katastrski dohodek, ugotovljen po ZUKD-2, znaša (v evrih/ha)

Boniteta	KD v evrih na hektar
1–10	6,29
11–20	15,10
21–30	21,39
31–40	25,17
41–50	28,94
51–60	35,24
61–70	50,34
71–80	62,92
81–90	75,50
91–100	100,67

ZUKD-2 določa še dve dodatni vrsti katastrskega dohodka, ki se ne vodita v zemljiškem katastru in jih izračuna davčni organ pri odmeri akontacije dohodnine od dohodka iz OKGD. To sta katastrski dohodek za posebne kulture, ki se izračuna v višini 1,3 katastrskega dohodka intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60, ki za leto 2020 znaša 1.376,04 evra/ha ($1,3 * 1.058,49$) ter katastrski dohodek za vino, ki se izračuna v višini dvakratnika katastrskega dohodka vinograda z boniteto med 51 in 60 in za leto 2020 znaša 534,04 evra/ha ($2 * 267,02$ evra/ha).

V Uredbi o lestvici KD je določena tudi pavšalna ocena dohodka na čebelji panj za obdobje 2020–2022 v višini 16,64 evra na čebelji panj. Ob upoštevanju določbe ZDoh-2 o znižanju tega zneska za določitev davčne osnove za 30 % znaša torej davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih za leto 2020 11,65 evra/panj (70 % od 16,64 evra/panj).

Spremembe pri dohodnini zaradi koronavirusa

V aktualnih razmerah je Državni zbor RS na seji 2. aprila 2020 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP).

S 63. členom tega interventnega zakona se spreminja Zakon o dohodnini tako, da se ne glede na prvi odstavek 71. člena Zakona o dohodnini za leto 2020 davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih določi v višini 50 % katastrskega dohodka, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junija 2020, in davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo v panjih v višini 35 % pavšalne ocene dohodka na panj, kot je ugotovljena po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junija 2020.